

Brüssel, 15.4.2020
COM(2020) 125 final

2018/0169 (COD)

**KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE,**

mis on esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel

ning milles käsitletakse

**nõukogu seisukohta järgmise õigusakti vastuvõtmise kohta: Euroopa Parlamendi ja
nõukogu määrus vee taaskasutuse miinimumnõuete kohta**

(EMPs kohaldatav tekst)

**KOMISJONI TEATIS
EUROOPA PARLAMENDILE,**

mis on esitatud Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 294 lõike 6 alusel

ning milles käsitletakse

**nõukogu seisukohta järgmise õigusakti vastuvõtmise kohta: Euroopa Parlamendi ja
nõukogu määrus vee taaskasutuse miinimumnõuete kohta**

(EMPs kohaldatav tekst)

1. TAUST

Euroopa Parlamendile ja nõukogule ettepaneku edastamise kuupäev (dokument COM(2018) 337 (final) – 2018/0169 COD):	28. mai 2018
Regioonide Komitee arvamuse kuupäev:	6. detsember 2018
Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamuse kuupäev:	12. detsember 2018
Euroopa Parlamendi seisukoha kuupäev, esimene lugemine:	12. veebruar 2019
Nõukogus üldises lähenemisviisis saavutatud kokkuleppe kuupäev:	26. juuni 2019
Kolmepoolsete läbirääkimiste kuupäevad:	10. oktoober 2019 12. november 2019 2. detsember 2019
Alaliste esindajate komitees kompromisskokkuleppele jõudmise kuupäev:	18. detsember 2019
Euroopa Parlamendi keskkonna-, rahvatervise ja toiduohutuse komisjonis (ENVI) kompromisskokkuleppe üle hääletamise kuupäev:	21. jaanuar 2020
Alaliste esindajate komitees poliitilise kokkuleppe saavutamise kuupäev (I/A-punkt):	5. veebruar 2020
Nõukogus poliitilise kokkuleppe saavutamise kuupäev:	18. veebruar 2020
Alaliste esindajate komitees nõukogu seisukoha vastuvõtmise kuupäev (I/A-punkt):	20. märts 2020
Nõukogus esimesel lugemisel seisukoha vastuvõtmise kuupäev:	7. aprill 2020

2. KOMISJONI ETTEPANEKU EESMÄRK

Vesi on ELis piiratud ressurss ja kolmandik ELi territooriumist kannatab veepuuduse all. Elanikkonna kasvavate vajaduste ja kliimamuutuste tõttu suureneb Euroopas piisavas koguses kvaliteetse vee kättesaadavuse probleem tulevikus veelgi.

Vee taaskasutamise miinimumnõudeid käsitleva ettepaneku eesmärk on aidata kliimamuutustega kohanemise olukorras vähendada kogu ELis veenappust, suurendades vee taaskasutamist põllumajandusmaa niisutamisel.

Lisaks nõudluse juhtimise ja tõhususe meetmetele on vee taaskasutamine üks oluline vahend integreeritud veemajanduses. Asjakohasel juhul tuleks vee taaskasutust soodustada, kui see on kulutõhus, ning samal ajal kaitsta rahvatervist ja tagada keskkonnakaitse.

Ettepanekus sätestatakse veekvaliteedi ühtlustatud miinimumnõuded puhastatud asulareovee ohutuks taaskasutamiseks põllumajandusmaa niisutamisel. Selleks et asulareovee puhastamise direktiivi normide kohaselt puhastatud asulareovett võiks kasutada põllumajanduses, tuleb seda kvaliteedi miinimumnäitajate järgimiseks veel puhastada.

Miinimumnõuete kehtestamisega luuakse ettepanekuga vee niisutamiseesmärgil taaskasutamise ühtlustatud lähenemisviis kogu ELis. See tagab võrdsed tingimused nii taaskasutatavat vett tootvatele ja sellega varustavatele ettevõtjatele kui ka põllumajandustootjatele.

Hinnanguliselt võib kavandatud vahendi tulemus olla ligikaudu 6,6 miljardi m³ vee taaskasutamine aastas põllumajandusmaa niisutamiseks võrreldes 1,7 miljardi m³-ga aastas, kui puudub ELi õigusraamistik. Kui ELi reoveepuhastitest teoreetiliselt niisutamiseks saadaolevast vee kogumahust taaskasutatakse rohkem kui 50 %, välditaks sellega rohkem kui 5 % otsest veevõttu veekogudest ja põhjaveest. Tänu sellele väheneks üldine veepuudus üle 5 %.

4. MÄRKUSED EUROOPA PARLAMENDI SEISUKOHA KOHTA

Euroopa Parlamendis esimesel lugemisel 12. veebruaril 2019 vastu võetud seisukohas soovitati teha komisjoni ettepanekusse järgmised muudatused:

- viited õigusakti kohaldamisala edasisele laiendamisele;
- lisaks taaskasutatava heitvee puhasti käitajate kohustele muude vee taaskasutamise süsteemis osalejate uued kohustused ning
- pädevate asutuste tähtsam roll.

Euroopa Parlament lisas ka erisätted võimalike mikroplastiohtude käsitlemiseks. Osana kolmepoolsetel läbirääkimistel saavutatud kokkuleppest tunnistas komisjon uue probleemina mikroplaste ja kohustus jätkama jõupingutusi selle probleemi lahendamiseks. Selleks nõustus komisjon tegema järgmise avalduse: „Komisjon tunnistab, et seoses vee kvaliteediga on uus probleem mikroplastid. Seda silmas pidades ning arvestades, et tegemist on üldise küsimusega, mis ei ole seotud üksnes taaskasutatava heitveega, kohustub komisjon jätkama jõupingutusi selle olulise probleemi lahendamiseks.“

Pärast nõukogus esimesel lugemisel seisukoha vastuvõtmist peaks Euroopa Parlament ametlikult heaks kiitma kolmepoolsetel läbirääkimistel saavutatud kokkuleppe.

5. MÄRKUSED NÕUKOGU SEISUKOHA KOHTA

Nõukogu seisukoht kajastab kolmepoolsetel läbirääkimistel saavutatud kokkulepet. Kõige olulisemad muudatused võrreldes komisjoni ettepanekuga on järgmised:

- kaalutusõiguse klausel, mis võimaldab liikmesriikidel otsustada, kas lubada vee taaskasutamist oma territooriumil või osal sellest; nende otsuste tegemisel tuleb täita rangeid tingimusi ning need tuleb põhjendada ja korrapäraselt läbi vaadata;
- võtta kasutusele mõiste „vee taaskasutamise süsteem“, mis võib hõlmata mitut osalejat alates taaskasutatava heitvee puhasti käitajast kuni lõppkasutajani;
- riigiasutuste tähtsam roll riskijuhtimises ning
- liikmesriikide paindlikumad võimalused riskijuhtimis- ja loasüsteemi korraldada.

Üldiselt säilitatakse saavutatud kokkuleppega komisjoni algse ettepaneku eesmärgid, st et miinimumnõuete rangusaste jääb samaks, kuid liikmesriikidele antakse soovitud võimalus uusi norme paindlikult rakendada.

6. JÄRELDUS

Komisjon nõustub nõukogu seisukohaga.